

Zaščita reda in miru v znamenju strojnic in vojaštva

GOREČI BILBAO TIK PRED PADCEM

Fašisti pravijo, da je mesto toliko kot zavzeto. Vlada je zbežala v Santander

HENDAYE, Francija, 12. junija. — Sestdeset fašističnih aeroplakov je danes sipalo smrt in cjenj na smrekov gozd med krajevno Derio in Zamudo, severovzhodno od Bilbaoa, vsled česar je vzplamletela celo stena plamev, ko so fašisti prodri skoz zunanji "železni obroč" republike pri El Gallo.

V zigalne bombe so povzročile godzni požar, ki je pregnal baskiške brambovce iz tega dela njihovih pozicij.

V soboto večer so pričeli gori kraj na severni periferiji mesta Bilbaoa. Iz plamtečih domov so takoj pričele bežati terorizirane ženske in otroci.

General Jose Fidel Davila, poveljnički fašistov na tej fronti, pravi, da zdaj ne more njegovih mož ničesar več zadržati na njih zmagovitem pohodu.

"Železni obroč" Baskov, ki se razteza okoli mesta Bilbaoa v širokem krogu od Biskajskega zaliva do Nervion doline, je vdržal polnih 72 dni vse napade fašističnih bombnih letal, artilerijskega ognja in mehaniziranih edinic.

Antonio Aguirre, katoličan in mladi predsednik polavtonomne baskiške dežele, je včeraj pograbil puško ter odhitel v strelnice jarke, da pomaga pri obrambi mesta.

Fašistični letalci so bombardirali tudi otroško bolnišnico v Gorlitzu.

Innsbruck, Avstrija, 13. junija. Tu skozi vožijo v Italijo neprstano dolgi vlaki, natapani z municijo, namenjeno za špansko fašistično ofenzivo.

MADRID, 12. junija. — Republikanske čete na Cordoba fronti so danes prodri štiri in pol milje daleč v fašistične postojanke.

Salamanca, Španija, 14. junija. — Baskiška vlada je zbežala danes iz Bilbaoa v Santander, kjer naznanja fašistični poveljnik Francisco Franco. Fašisti pravijo, da je Bilbao tako rekoče že zavzet in da preostane samo še, da fašistične čete vkrakajo v mesto. Sinoči je pričelo goret pet gosto obljubljenih predmetov Bilbaoa. Baskiška vlada je priznala, da je napravil sovražnik veliko vrzel v "El Gallo" obrambni črti.

Petdeset tisoč fašističnih vojakov, 150 tankov in dvesto letal je pustilo za seboj kupe mriljev in grozno opustošenje na svojem prodiranju proti Bilbau.

Fašistični general pravi, da fašisti ne bodo vdrli v mesto in povzročili po ulicah bojev na nož, temveč bodo obstreljevali Bilbao z okoliškega gričevja, do kjer se mesto ne poda.

Danes so izdale oblasti ukaz, naj se prične z vso naglico izpraznjevati mesto; pred vsem morajo iz mesta ženske in otroci.

Maršal Tuhačevski in sedmero drugih generalov ustreljenih radi veleizdaje

Tuhačevski je bil najodličnejši ruski vojak. Obtoženi so priznali, da so delovali v korist Nemčije. Sovjetska vlada molči o podrobnostih procesa.

TROCKIJ PRAVI, DA JE TO PRIČETEK KONCA STALINOVE KRVAVE DIKTATURE

MOSKVA, 12. junija. — Danes je bilo ustreljenih osem najvišjih častnikov ruske armade, med katerimi je bil tudi mladi, briljantni maršal Mihail Tuhačevski, ki je takoreč še do včeraj vzvzemal eno najvišjih mest v ruski armadi in državi, ker je bil podkomesar za narodno obrambo. (V petek smo poročali o njihovi aretaciji, v soboto so bili — že mrtvi... Op. ured.) Rečeno je, da so bili obsojeni v smrt, ker so hoteli okrniti Rusijo za njene zapadne province, ter iste dati Nemčiji.

Prva stvar, ki so jo storile sovjetske oblasti, čim so bili Tuhačevski in njegovi tovariši ustreljeni, je bila odredba za ojačanje ruskih zapadnih mej. Poglavito pozornost so posvetile sovjetske oblasti zdaj svojim ogromnim garnizjam v Beli Rusiji in Ukrajini, katerih bivša vojaška poveljnika, I. P. Uborevič in J. I. Jakir, sta bila tudi med ustreljenimi generali.

V garnizijah Bele Rusije in v Ukrajini so častniki in moštvo sklical takoj shode, na katerih so sprejeli resolucije, ki so jih nemudoma poslali vladu v Moskvo, v katerih resolucijah hite zagotavljal, da bodo takoj uveličiščenje v vsojih lastnih vrstah, da izginejo zadnji sledovi izdajstva njihovih bivših poveljnikov.

Moskovska vlada je danes uradno potrdila justifikacijo maršala Tuhačevskega in ostalih generalov, objavila pa ni nobenih podrobnosti glede njihove izdaje.

Inozemski diplomatični v Moskvi, ki bi radi sporočili svojim osuplim vladam podrobnosti tege najnovnejšega izdajnega procesa, ne morejo drugega, kakor da pokažejo na ruski uradni komunikacijski, v katerem je rečeno, da so bili omenjeni ustreljeni, ker so priznali, da so bili v službi neke inozemske silje, ki je sovražna Rusiji in ki si na vso moč prizadeva, razkosati joče se na zakonsko življenje.

Moskovska uradno časopisje pravi, da se bodo kmalu vršili še nadaljnji procesi. V sovjetskih ječah je še polno drugih častnikov in uradnikov, kakor tudi civilistov.

MEXICO City, 12. junija. — Leon Trockij, bivši šef sovjetske armade, katero je on organiziral, je danes izjavil, da pomeni usmrtenje teh ruskih generalov "pričetek konca Stalinovega diktatorskega režima."

Bolniki

Z Svetkovo ambulanco je bil prepeljan v Huron Rd. bolničec Frank Bradach na njegov dom na 2234 Nicholas Ave. v Glenville bolničec pa je bila odpeljana Mrs. Josephina Yakos rojena Fortuna iz 708 E. 156 St. Nahaja se v sobi št. 105.

Na obisku pri svojem sorodniku Louis Kovaču na Arcade Ave. se nahaja Mr. Paul Kovač iz Ridgewooda, Brooklyn, N. Y., rodom iz Radovljice na Gorenjskem. Oglasil se je tudi v našem uredu.

Umor dveh antifašističnih novinarjev

Dolga roka laškega fašizma je dosegla dvoje antifašističnih časnikarjev v Franciji, ki so ju našli ubita v nekem gozdu.

PARIZ, 12. junija. — Pred dnevi sta bila najdena v nekem gozdu ubita dva antifašistična časnikarja, o katerih je zdaj doznanlo, da sta to brata Carlo in Sabatino Roselli, italijanski antifašista. Francesco Nitti, bivši italijanski ministrski predsednik, je označil umor teh bratov kot "najhujši zločin izza podvigov fašizma."

"Prepričan sem," je rekel Nitti, ki živi v izgnanstvu v Parizu, "da bo moj prijatelj, Fiorelo LaGuardia, newyorški župan, znal pravilno predočiti ameriški javnosti ta najnovejši fašistični zločin."

Dalje je rekel Nitti: "Ta umor je ostudenješi kakor je bil zločin, izvršen nad Matteottijem, ker je bil osnovan in ozemelju in to z mnogo večjo pretkanostjo."

Carlo Roselli je bil urednik parisiškega italijanskega antifašističnega časopisa "E Liberta." Pretekli mesec je njegov časopis objavil serijo tajnih instrukcij, ki so jih poslale fašistične oblasti raznim časopisom. Te instrukcije so bile skrajno značilne, ker je bilo v njih med drugim ukazano, naj italijanski lišči poudarjajo in naglašajo nezmožnost Delbosa, Herriotovega slavnatega možica." In prav tako naj naglašajo "nemoralni" značaj Blumove knjige, nanašajoče se na zakonsko življenje.

Mrs. Terbižan poroča

One naše žene, ki nameravajo jutri 15. junija z Mrs. Terbižan obiskati Merical Museum, naj gotovo pridejo skupaj na vogalu Waterloo Rd. in E. 156 St. ne kasneje kot ob 7. uri zvečer, ali pa na vogalu Adalbert Rd. in Euclid Ave. ne kasneje kot ob 7:45 zvečer. One, ki se še niso priglasile, to lahko store, ako poklicajo telefonično Liberty 1484, bodisi nočoj ali pa jutri do 10. ure dopoldne glede nadaljnji informacij. Vse one, ki gredo obiskati omenjeni muzej v četrtek, naj pazijo na naznanko, ki bo objavljeno v tem listu v sredo.

Na obisku

V Talgarth hotelu na 1924 Prospect Ave. so našli v njeni sobi neko 40-letno žensko, ki je umrla vsled akutnega alkoholizma, kakor je izjavil koroner, ki je po preiskal. Moža, ki se je registriral z njim v hotelu kot "Edward Golden in žena," so zaprli, da ga zaslislajo. Povedal je policistom, da se je že njo seznanil v neki gostilni na zahodni strani mesta, nakar jo je vzel v hotel. "Bila sva oba pijana," je reklo. "Zapustil sem jo davi, ker se je hotela z menoj prepričati." On zanika vsako vednost o njeni smrti.

Coughlin in nova unija

Detroitski listi naznavajo o osnovanju nove Fordove unije. — Pri Fordu je zaposlenih 120,000 delavcev

DETROIT, 12. junija. — Tukajšnji listi so javili organiziranje nove delavske unije, o kateri se sodi, da ima Rev. Coughlinovo podporo. Unija je za Fordove delavce. Kot predsednika unije javlja časopisje Arthurja E. Nelsona, Fordovega uslužbenca. Snovatelji te najnovejše unije pravijo, da pričakujejo v kratkem času 50,000 članov.

DEARBORN, Mich., 13. junija. Henry Ford, pionir produkcije na debelo, bo kmalu praznoval 35-letnico, odkar je pričel s svojim podjetjem. Ford je pričel s svojim podjetjem dne 16. junija 1903 s kapitalom \$28,000. Današnje imetje kompanije, ki pa obstaja izključno samo iz Fordove rodbine, pa znaša približno 700,000,000 dolarjev; polovica tega je v gotovini. Ford zaposluje danes 120,000 de avcev.

SMRT ITALIJANSKEGA GENERALA

RIM, 13. junija. — Italijanska vlada je priznala, da je padel v bojih na Guadalajara fronti v Španiji italijanski general Alberto Luzzi.

Bivši španski kralj Alfonzo in dvoje njegovih sinov so se danes udeležili maše zadušnice za španskim fašističnim generalom Mollo, ki je bil ubit v letalski nesreči.

Napad na prodajalno z žganjem

Štirje oboroženi mladi možje so stopili v soboto ob desetih zvečer v prodajalno žganja v Painesville, kjer so ustrahovali managerja, dva prodajalca in dvanajst odjemalcev, vzel iz registra \$2,280 ter zbežali. Vzeli so s seboj tudi steklenico žganja, da se menda odtešijo za pot nato pa v velikem avtomobilu odbrzeli.

Smrtna kosa

V soboto zvečer je nanagloma preminul Joseph Porok v starosti 34 let, rodom Madžar. Stanoval je na 16014 Saranc Rd.

Pokojni zapušča tukaj žalujčo soprogu Frances, ki je dobro poznana iz Novinčeve družine na E. 162 St., dalje sina Josipa, hčer Doris, oceta Franca, dva brata, Franca in Steve in dve sestri, Helen Takacs in Susie Williams. Pokojni bo ležal v pogrebnu zavodu August F. Svetek na 478 E. 152 St. Cas pogreba bo na naznankanju jutri.

Mrs. Terbižan poroča

One naše žene, ki nameravajo jutri 15. junija z Mrs. Terbižan obiskati Merical Museum, naj gotovo pridejo skupaj na vogalu Waterloo Rd. in E. 156 St. ne kasneje kot ob 7. uri zvečer, ali pa na vogalu Adalbert Rd. in Euclid Ave. ne kasneje kot ob 7:45 zvečer. One, ki se še niso priglasile, to lahko store, ako poklicajo telefonično Liberty 1484, bodisi nočoj ali pa jutri do 10. ure dopoldne glede nadaljnji informacij. Vse one, ki gredo obiskati omenjeni muzej v četrtek, naj pazijo na naznanko, ki bo objavljeno v tem listu v sredo.

Na obisku

V Talgarth hotelu na 1924 Prospect Ave. so našli v njeni sobi neko 40-letno žensko, ki je umrla vsled akutnega alkoholizma, kakor je izjavil koroner, ki je po preiskal. Moža, ki se je registriral z njim v hotelu kot "Edward Golden in žena," so zaprli, da ga zaslislajo. Povedal je policistom, da se je že njo seznanil v neki gostilni na zahodni strani mesta, nakar jo je vzel v hotel. "Bila sva oba pijana," je reklo. "Zapustil sem jo davi, ker se je hotela z menoj prepričati." On zanika vsako vednost o njeni smrti.

ZA HLEB KRUHA . . .

NEW YORK, 13. junija. — V Brooklynu je bil aretran in postavljen pod \$500 varščine 25-letni Anthony Gimenez, ki je ukradel v neki pekarni hleb kruha. Gimenez je izjavil sodniku, da je brezposelen in lačen. Značilna je njegova izjava, še bolj pa značilna njegova aretacija in varščina, v deželi demokracije in izoblija.

Pogon na "Ustaše" v Franciji

Po umoru kralja Aleksandra in francoskega ministra zunanjih zadev, Barthouja, so vstaše izgnane vse evropske dežele

PARIZ, 13. junija. — Francoska vlada je sklenila, da Francija na noben način ne sme postati torišče in zatočišče "Ustašev," jugoslovanske teroristične organizacije. Včeraj so detektivi arretirali dvoje individuiev, ki sta na sumu, da sta člana te organizacije.

Izgnani iz vseh evropskih dežel, vstevši Ogrske, kjer so imeli prej svojo vežbališča, so si "Ustaši" po umoru kralja Aleksandra in francoskega zunanjega ministra Barthouja zamenjali ustanoviti svoje glavne stane v Bolgariji. Poljski in Avstriji.

Francoski detektivi pravijo, da sta osumnjenca hotela kupiti neko osamljeni kmetijo, katera sta nameravala izpremeniti v taborišče vstašev.

Sweeney in Gongwer

Kongresnik Sweeney naznana, da je pripravljen sestati se z demokratskim bosom Gongwerjem, s katerim bi ukrepala, kako naj se doseže harmonijo med demokratimi.

Kar se tiče njegove (Sweeney) morebitne županske kan-

didature od prihodnjih volitvah, je Sweeney dejal, da ni doslej podal tozadovno še nobene izjave in da si to pravico pridržuje tudi za vodoče.

BIVŠI SUZENJ TOŽI

ELIZABETHTOWN, Ill., 13. junija. — Harry Whitehead, star 97 let in bivši suzenj ter veteran civilne vojne, je vložil včeraj tožbo za ločitev zakona od svoje 84-letne žene Ane, ki je bila tudi bivša sužnja. Prav, da ga je žena zapustila.

Pot, ki voči proti Newton tovarni, nadzirata in obvladuja dve strojnici. Množina 35,000 ljudi, večinoma sami člani UAW unije, se je pričela proti včeretu razlagati in nobenega znamenja bilo, da bodo organizirani delavci podvzeli pozivku, da obnovi pikevna straža pred Newton tovarno.

Včerajšnji dan je minil primero mirovno. Mesto je stražalo petsto miličnikov, policija je patrolirala po ulicah, na strateških krajih pa so ostali truki, katerih vsak je imel strojnicino in osem mož posadke miličnikov. Vojaške čete so včeraj zvezčevanje odšle iz mesta. V mesto je prišel Računi za elektriko

Račune za elektriko lahko plačate danes do 6. ure v našem uradu.

Rockefeller je mr-tev, sistem živi dalje

Stari Rockefeller, ki je upal, da bo dočakal sto let, pa se je navzliec vsej oskrbi, katero je omogočalo njegovo bogastvo, ukanci za dve leti in dva meseca, in ki je bil zadnja leta svojega življenja bolj podoben mumiji kot živemu človeškemu bitju, je umrl kot "dober človek". Doba, v kateri je predstavljal posebljenost zla in krivice in ko je bilo njegovo ime najbolj sovraženo v Ameriki, je minila in z njim greznost in sovraštva. Ko se je njegovo življenje začelo nagibati proti zatonu, je skupal z darovi prepreviti glas javne vesti, ki še ni pozabila na hladokrvni masaker delavskih mož, žena in otrok, izvršen v Ludlowu, na stotere uničene eksistence, ki so se zrušile pred neizprosno pezo Rockefeljevih milijonov, na tisočere osebne tragedije, ki so bile posledica njegovega volčjega pohlepa po bogastvu in oblasti.

Svet je bil usmiljen s starcem in je polagoma pozabljal. Pravijo, da je razdelil okrog 700 milijonov dolarjev. Posebno naklonjen je bil cerkvam in veliko je dal tudi v podporo znanosti, zlasti zdravilstvu. Vendar, bil je do zadnjega jetnik svojega bogastva. Celo njegovo mrtvo truplo je bilo pod oborono stražo, dokler ni bilo izročeno materi zemlji...

Rockefeller je bil eksponent ameriškega kapitalizma in njegovi najbolj individualistični in očitno reparski fazi. Ta faza je minila in z njim zanjo karakteristična zla. Toda sistem je tukaj in tukaj so tudi zla, dasiravno v malo drugačni obliki. Rockefeller se je lahko "spokoril", sistem, katerega je predstavljal, pa je ravno taku soruv in izkorisčevalski kot je bil. Poljšani kapitalisti ne bodo nikoli prinesli boljših razmer. To zmore edinolež inteligenčno organizacijo delovnega ljudstva — pravih ustvarjencev bogastva.

"Napredek"

MILJONSKA DEDŠČINA

V Mariboru se zadnje dni mnogo govori o interesentih milijonske dolarske dedščine po pokojnem B. Holzerju, ki je o-kot leta 1900 odšel v Ameriko in tamkaj obogatel. Zapustil je, kar pravijo, okoli 12 milijonov dolarjev, za katere se sedaj potegujejo številni prizadeti dediči, ki bivajo zlasti okoli Rogozje in Gornje Polskave. Holzrjevi so namreč bivali svojčas v okolini Ormoža, kjer biva sedaj domu Franca Rebernjak, ki je takisto med reflektanti za več milijonsko dedščino. Tudi v Mariboru je nekaj ljudi, ki skušajo uveljaviti svoje pravice do dela dedščine. Zadevo imajo precej dela župniki in notarji.

LIFE'S BYWAYS

Povratno dovoljenje

Vsek inozemec, ki je bil legalno pripuščen v Zedinjene države za stalno bivanje in ki želi začasno odpotovati v inozemstvo, zamore zaprositi za dovoljenje povratka. To dovoljenje se imenuje "Re-entry Permit". Ta permit omogoča nedržavljanu, da se povrne kot priseljenec izven kvote.

Za nabavo permita veljajo slednja navodila: Prošno je treba vložiti vsaj 30 dni pred odhodom v inozemstvo in podpis mora biti zapršen pred priseljeniškim uradnikom na najbližji priseljeniški postaji. Ker mora priseljeniška oblast ugotoviti zakoniti prihod prisilca in mogoče, da se taka preiskava precej zavleče, je priporočljivo, da se taka prošnja vloži šest do sedem tednov pred nameščanjem odhoda.

Ni pa treba prisilcu osebno priti na priseljeniški postajo, aka je bil isti pripuščen v Zedinjene države na podlagi konzularne priseljeniške vize po 1. juliju 1924. Niti ni to potrebno za one, ki so legalizirali svoje bivanje v tej deželi na podlagi zakona z dne 2. marca 1929, niti za one, ki so že dobili kak permit po 1. januarju 1932. Vse tukaj ke osebe morejo poslati svoje prošnje direktno na naslov: Commissioner of Immigration and Naturalization, Washington, D. C.

Ako staruje inozemec, ki je prisel v Zedinjene države pred 1. julijem 1924, predaleč od kakke priseljeniške postaje, oziroma, ako je na poti kaka druga zaprška, sme poslati prošnjo za permit po pošti, toda prošnji mora priložiti "Affidavit," v katerem naj bodo navedeni razlogi, zakaj ne more osebno priti na priseljeniško postajo. Za všekega člena družine je treba napraviti posebno prošnjo. Pristojbina za permit je tri dolari. — FLIS.

KAJ SEM VIDEL V SOVJETSKI RUSLI?

(Dalec z 2. strani)

prej rabil za brezposelne rabi se daj v druge namene. Prav zanimivo je dejstvo, da nisem videl niti enega berača na vsem svojem potovanju. A enako nisem ga videl mesec prej ko sem bil v Nemčiji. Videl pa sem na večjih uličnih vogalih kjer se prodajajo sadje, da so se ženske preprirale ko so kupovale hruske in jih draga plačale ker niso dobile dobre vase in ker jim prodajale ni hotel dati niti en miligram več.

Ko sem obiskal neko fabriko sem vprašal tovarniškega uradnika, kako mora delavec živeti samo z desetimi rubli dnevno. Odgovoril mi je da ne dobijo delavci samo mesečne plače ampak

imajo tudi druge ugodnosti. Dejal je, da ima tovarniški delavec svoje opoldansko kosilo v tovarniški restavraciji po znižanih cenah. Videl sem jedilni list po katerem se je lahko dobilo koso za 2 ali 3 rubla. Pojasnjeno mi je tudi bilo, da morajo v družinah delati tudi ženske in odrasli otroci, tako da vsi skupaj že zaslužijo za življenje.

Obiskal sem tudi nekatera nova poslopja — stanovanja za delavce. V enem teh poslopij stanejo kakšnih 50 družin. Stanovanje, katero sem obiskal je imelo majhno kuhinjo in dve sobi. Moskva ima nekako dva milijona in pol prebivalcev in zdi se mi da je v mali Ljubljani več gostiln kot v celi Moskvi. Tu in tam se najde kakšen Rus, ki se je napil vodke, ampak se v splošnem vidi zelo malo ljudi pihanj.

V letih 1929—30 se je po statistikah naučilo brati in pisati skoraj deset milijonov ljudi. Leta 1931 se je to število povisalo do 22 milijonov.

V Moskvi je velika vrsta knjigaren, kjer se dobe knjige zelo poceni. Leta 1931 je bilo v Rusiji 1200 časopisov in moskovska "Pravda" ima dnevno naklado dve in pol milijona izvodov. Ko gledate velike vrste ljudi, ki čakajo, da lahko kupijo časopis, se nam mora zdeti, da je zanimanje za časopise zelo veliko. Toda kljub temu, da je naklada

pravde tako velika izhaja v celi Sovjetski Uniji dnevno 12.500.000 izvodov listov.

Ko sem šel prvič v kino v Leningradu, sem se čudil, kako veliko je tudi zanimanje za premikajoče slike in sem si misil, da vlada res veliko zadovoljstvo, da so slabo oblečeni delavci plačali po 20 dinarjev za sedež v kinematografu. Predvajal se je prvi barvni film ruske produkcije. Kini so skoraj vedno polni. Večkrat se zgodi, da se mora kupiti vstopnica eno uro pred predstavo. Ljudje čakajo v čakalnici po ure, da pridejo lahko k predstavi. Pred kino predstavami imajo glazno besedo govorniki, ki zbranemu občinstvu še vedno vtepojajo v glave svoje nauke. Pozneje pa se mi ni zdelo nič čudnega, če so kini res vedno natlačeno polni. Vsi kini so v državnih rokah in kakor kakšnih drugih podjetij je država odprala toliko kinov kot se ji je zdelo potrebno.

Povedal bi lahko še mnogo o sedanji Rusiji. Vsak potovalec, ki gre, najde lahko dovolj materiala za razgovor.

Skušal sem podati nekoliko bežnih vtipov, ki sem jih dobil pri svojem potovanju po Rusiji, kot Amerikanec, ki ni prijatelj ne tega in ne onega sistema. To je sem mogel gledati vso stvar kot sem jo prej nekoliko mesecev v Nemčiji, iz popolnoma objektivnega stališča.

Društveni KOLEDAR

JUNE

- 20. junija, nedelja. — Piknik društva "Clevelandki Slovenski", št. 14, S. D. Z. na Stuškovi farmi.
- 20. junija, nedelja. — Skupni piknik Soc. kluba št. 27 in pev. zborna "Zarja" na Pintarjevih farmah.
- 20. junija, nedelja. — Klub Zgornjih Slovenskih Društev piknik pri Zornu na Bradley Road.
- 27. junija, nedelja. — Piknik dr. Kranja na Močilnikarjevih farmah.
- 27. junija, nedelja. — Piknik pri društvo "Prijatelj" št. 215, S. S. P. Z. na Stuškovi farmi.

JULY

- 4. julija nedelja. — Čankarjeva Ustanova priredi svoj prvi piknik na prostorih Slovenskega društvenega doma na Recher Ave., v Euclid, O.
- 11. julija, nedelja. — Piknik društva "Kristusa Kralja", še 226, K. S. K. J. na Stuškovi farmi.
- 11. junija nedelja. — Jugoslovanska Sekcija za socialno zavarovanje, priredi piknik na prostorih Slovenskega društvenega doma na Recher Ave.
- 11. junija, nedelja. — Piknik Slovenske Zadružne Zveze na Močilnikarjevih farmah.
- 18. julija, nedelja. — Pevski zbor "Slovan" Izlet in pomladanski

Naznanilo

Slovenski čevljari v St. Clairski okolici nanznajo, da bodo imeli svoje prostore **zaprete ob sredah popoldne**. Odjemalcem se priporočajo, da prineso delo pred časom, da imajo tako tudi čevljari nekoliko časa za razvedrilo.

Sledči slovenski čevljari bodo zapisali:

Frank Urrankar, 7226 St. Clair Ave.
Jerney Krasovec, 6731 St. Clair Ave.
Frank Longar, 6630 St. Clair Ave.
Rudolph Kozan, 6530 St. Clair Ave.
Joe Sercelj, 6214 St. Clair Ave.
Joe Grbec, 6026 St. Clair Ave.
John Hace, 6210 Bonna Ave.
John Tushar, 1102 East 63rd St.

Millions prefer it to mayonnaise—costs less!

• Miracle Whip is different—delicious! The time-honored ingredients of mayonnaise and old-fashioned boiled dressing are combined in a new, skillful way. Given the long, thorough beating that French chefs recommend for ideal flavor and smoothness—in the Miracle Whip beater that's exclusive with Kraft.

© Good Housekeeping Institute

ENAKOPRAVNOST

koncert na Močilnikarjevih farmah.

18. julija, nedelja. — Vrtni koncert in piknik pevskega zobra "Slovan" na Močilnikarjevih farmah.

18. julija, nedelja. — Piknik dr. "Brooklynki Slovenski", št. 48 SDZ pri Zornu na Bradley Road.

18. julija, nedelja. — Društvo "Američki Slovenski", št. 21, S. D. Z. priredi piknik na Senčni hosti Antonia Kosa v Lorain, Ohio.

25. julija, nedelja. — Dr. Washington ZSZ št. 32, piknik na Stuškovi farmi.

AVGUST

1. avgusta, nedelja. — Piknik cerkve Marije Vnebovzetje na Močilnikarjevih farmah.

8. avgusta, nedelja. — Letni piknik, priredi Društvo "Delavec" št. 257 S. N. P. J. pri Zornu, na Bradley Rd.

8. avgusta, nedelja. — Dr. Mir Št. 142, SNPJ piknik na Stuškovi farmi.

15. avgusta, nedelja. — Prosvetni klub S. N. Doma piknik Slovenske šole S. N. Doma na Močilnikarjevih farmah.

15. avgusta, nedelja. — Dr. Šlo-ga piknik na Stuškovi farmi.

22. avgusta, nedelja. — Piknik društva "Jadran" na Pintarjevih farmah.

29. avgusta, nedelja. — Piknik Soc. kluba št. 28, JSZ pri Zornu na Bradley rd.

SEPTEMBER

4. septembra, sobota. — Skupna društva S. S. P. Z. Olimpiadi tri dni v avditoriju S. N. D.

11. septembra, sobota. — Društvo Sv. Janeza Krstnika 37 JSKJ. Plesna veselica v Avditoriju Slov. Nar. Doma.

19. septembra, nedelja. — Koncert Združenih mladih zborov v Slovenskem Narodnem Domu.

25. septembra, sobota. — Martha Washington 38 SDZ Plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

OKTOBER

2. oktobra, sobota. — Peto obletnico obhaja Slov. ženska zveza v Sachsenheim, 7001 Denison Ave.

2. oktobra, sobota. — Društvo sv. Anna 4 SDZ. Plesna veselica v Avditoriju SND.

9. oktobra, sobota. — 23rd Ward Democratic klub, Ple v Avditoriju SND.

10. oktobra, nedelja. — Pevski zbor "Sloga" priredi koncert v Slovenskem Narodnem Domu.

16. oktobra, sobota. — Slovenske Sokolice 442 SNPJ Plesna veselica v avditoriju SND.

23. oktobra, sobota. — Plesna veselica Slovenske Zadružne Zveze se vrši v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

NOVEMBER

7. novembra, nedelja. — opereta v SDD na Waterloo Rd.

7. novembra, nedelja. — 25-letnica društva "Kras", 8, SDZ v Slovenskem Domu na Holmes Avenue.

21. novembra, nedelja. — Pevski zbor "Cvet" priredi Koncert v Slovenski Delavski dvorani na Prince Ave.

Full-flavored

—perfect for cooking!

• Kraft American has a mellow, full-flavored richness that makes it perfect for sandwiches. And for cooked dishes you can depend on this American Cheese to melt perfectly.

Oblaščite v — "Enakopravnosti"

PREČITAJTE in TAKOJ SPOROČITE

svoje ime, naslov, poklic in tel. štev.

DA TUDI VAŠE IME UVRSI KLASI-FICIRANI

ISČEJO SE POVERENCI za naravnost podatkov v vseh kolonijah. Dostojen zaslužek obvezuje trdu za zanesljivo, inteligentno in poznano oslico. PISITE!

NARODNI ADRESAR

AMERIŠKIH

Hrvatov-Slovenev-Rbov

Ivan Mladineo

Urednik New York, NY

Knjige:-

Da preženemo dolgčas se največkrat zatečemo k čitanju knjig. Naslednje knjige imamo še v zalogni:

LUCIFER — TARZAN, SIN OPICE — TARZAN IN SVET — ZLOCIN ORCIVALU

Te knjige razprodajamo dokler so v zalogni, po 10c vsako. Pošljamo tudi po pošti. Za poštino je pridejati 10c za vsako knjigo. Pošljete lahko

Carica Katarina

Zgodovinski roman

Ostala bosta v moji bližini, živeti hočem in uživati ob vajini sreči, jaz pa bom naposled našla svoj mir po vseh viharjih življene.

Bodita združena — neločljivo združena — carica Katarina ruskava vaju blagoslovila!

Ko je Katarina spregovorila te besede, je naslonila svojo glavo na blazine, zaprla oči in se ni več ganila.

Aleksander Potemkin je videl njen bledi obraz in prestrašeno planil pokonci.

Katarina se je onesvestila.

Potemkin je odhitel k vratom ter poklical sluge in ministra Panina, ki se je nahajal na hodniku, na pomoč.

Panin je razburjen prihitel v soboto, ko pa je videl carico Katarino nezavestno, se je prestrašil tudi on.

Ali se baron Ruben nahaja v zimski palači? — vpraša minister Panin komornika, ki je bled stal poleg njega.

Gospod baron se nahaja v svojih sobah — odgovori komornik ministru. — Pred pol ure' sem ga videl, ko se je vrácal v svoje stanovanje.

Odidite takoj k njemu in mu recite, naj nemudoma pride sem — zapove Panin.

Hiteti mora, njeni Veličanstvo se je onesvestilo.

Komornik je odšel, da bi izpolnil zadano mu nalogu, Panin pa si je prizadeval, da bi carici vrnili zavest.

Pri tem mu je pomagal Aleksander Potemkin, pa tudi Elizabeta Voroncov ni stala s prekrizanimi rokami — tudi ona je pomagala, da bi vrnili zavest ženi, ki jo je toliko časa tako neizpravno preganjala.

Sedaj je stala pred svojo nekdanjo sovražnico, gledala je njen lepi, bledi obraz in spomnila se je vsega trpljenja, ki ji ga je ta žena povzročila.

Ljubezen je močnejša kar kor vse na svetu, — si je mislila Elizabeta Voroncov na tihem — v svojim rokah si imela moč, mogočna si bila, lahko bi nju bila unifila, toda ljubezen te je kljub temu premagala.

Zdravnik je prispel.

Preiskal je carico Katarino in ukazal, naj jo takoj odnesajo v njeni spalnico na njeni posteljo.

Sluge so odnesli carico z naslanjačem vred v njeni spalnico, potem pa je minister Panin poklical dvorne dame in jih prosil, naj poskrbe, da bo carica prisla čimprej v posteljo.

Ali bo živila? — vpraša Aleksander Potemkin caričinega zdravnika. — Ali je njen bolezni neverna?

Doktor Ruben se nasmejne.

Bolezni ni niti malo nevarna — odgovori caričin telesni zdravnik. — Živila bo, ko pa se bo zbudila, ko se ji bo zopet vrnila zavest, bo srečna žena.

Sedaj je bila kriza — kriza bolezni, ki že dolgo muči njen dušo.

Ko se ji bo vrnila zavest, bo mirna in zadovoljna.

Lepša bo, bolj zdrava in močnejša, kar je bila kadarkoli poprej.

Doktor Ruben je odšel z Aleksandrom Potemkinom in Elizabethom Voroncov iz sobe.

Ko pa so prispeali na hodnik, je Aleksandru Potemkinu prisrečno stisnil roko in mu dejal:

Pozdravljam vas v Petrogradu, dragi knez — vesel sem, da ste se zopet vrnili k nam.

To pa je, če se ne motim, gozdovična Voroncov — se obrne doktor Ruben k Elizabeti in se ji prikloni.

Da, to je moja zaročenka — odgovori Aleksander Potemkin — Njeni Veličanstvo je pravkar privolilo v najin zakon.

Vidite, carica se je pokazala Road, zgoraj pri Mrs. Voglesh.

Saj to sta vendar Potemkin in Elizabeta!

Olga vstane hitro in odpre vrata — v naslednjem trenutku pa ji je Elizabeta prihitela v objem.

Ti si? — vzklinke Olga. — Elizabeta, moja draga Elizabeta, kako srečna sem, da te zopet vidim!

Tudi Potemkin ji je prisrečno stisnil roko, potem pa so vsi odšli v sobo in sedli k mizi.

Slišal sem o twoji usodi, dragi priatelj — reče Mirovič Aleksandru Potemkinu, ko so sedli. — Mislim sem, da se še vedno nahajaš v arhangelski guberniji v samostanu svetega Nikolaja, kamor te je Katarina pregnala.

Tam sem bil do sedaj — odgovori Aleksander Potemkin. — Nekega dne pa je prišla carica Katarina v daljnjo deželo, preoblečena v redkovnika, — prišla je v mojo celico in me rotila, naj se zopet vrnem k njej.

Res? — sta se začudila Mirovič in Olga. — Katarina te torej vendar ni mogla pozabit? — Zagotavljala mi je, da Elizabeta ni mrtva, da živi, jaz pa sem ji obljudil, da se bom vrnil, če mi to dokaže — je nadaljeval Aleksander Potemkin.

Tako sem prišel v Petrograd. Katarina mi je pokazala Elizabeta, zgodilo pa se je popolnoma drugače, kakor si je to velika carica zamislila.

Sedaj pa — sedaj, priatelja moja, nama je celo dovolila, da se smevo poročiti — odrekla se je svoje ljubezni — blagoslovila naju je!

Mirovič in Olga se nista mogla dovolj načuditi.

Naposled je prišla vrsta tudi na Elizabeto, da je pripovedovala o svojih doživljajih.

Pripovedovala jim je, kako se je z nesrečno grofico Klaris Pineberg nahajala v vodni celici Petro-pavlovske trdnjave, kako je neko noč voda vdrla v celico in kako se je rešila strašne smrti v tej ječi.

Opisala je svoje življence s cigani, svoj doživljaj v Oršovi in svoj prihod v Petrograd.

Hvala Bogu, da se je vse tako izšlo — reče Mirovič. — Čas je že, draga priatelja, da bi tudi vidva naposled našla svoj mir — sedaj bomo živel mirno in zadovoljno, brez skrb.

Premoženje starega Arona Katza sta podedenovali njegova hčerka Olga in Elizabeta Voroncov.

Ker pa Olga dolgo časa ni vedela, kje se Elizabeta nahaja, je z njenimi milijoni gospodaril Mirovič.

Mirovič in Olga sta sedela baš pri pogrjeni mizi, ko je nenašoma vstopil sluga in javil prihod nekega gospoda in neke dame.

Kdo bi neki mogel to biti? — vpraša Olga svojega moža. — Kdo prihaja tako zgodaj?

Ali ni gospod povedal svojega imena? — se obrne Mirovič k svojemu služabniku.

Ni ga povedal — odgovori sluga. — Dejal mi je samo naj takoj javim, priporabil je, da je stari priatelj milostljivega gospoda.

Mirovič vstane in odide iz sobe, da bi videl, kdo je prišel k njemu na obisk.

Komaj pa je stopil na hodnik, je Olga slišala vzklik presenečenja in znane glasove.

Mar je to mogoče? — vzklinke Olga presenečeno.

Soba v najem

Sprejme se fanta na stanovanje. Prost vhod, kopališče in si lahko tudi skuha. — Vprašajte na 1245 E. 60 St.

V najem

Gostilniški prostori se dajo v najem od 15 junija naprej. Nahajajo se na glavnih ulicah in je staro gostilna. Sta dva prostora in 4 ali 8 sob. Je tudi nekaj opreme zraven. — Poizve se po 5. zvečer na 16605 Waterloo Street, zgoraj pri Mrs. Voglesh.

Išče sobo

Soba pripravna za pečljivo se išče. Istotam se kupi star Ford avtomobil. Kdor ima kaj, naj pusti naslov v uradu tega lista.

M. Zevaco:

FAVSTA

ROMAN

Prolog

Bila je dehetna pomladna noč v tem ljubavnem zatišju, kjer je še vsaka stvarca spominjala dragega. Njeno srce je drhtelo od sreče, njena duša je sanjala v blaženo bodočnost ...

Tedajci pa — čuj, kaj je to? Zvenket razbitega stekla jo je zdramil iz sanjarije. Kamen, zavit v papir, ji je pal pred noge!

Leonora je v prvem trenutku odrevnela. Nato je premagala strah in pobrala kamen. Papir, v katerega je bil zavit ... oh, nekaj jo je svarilo, naj ga ne čita! Že ga je hotela vreči v temo, od koder je bil priletel ...

(Dalje prihodnjič)

ZA KAŠELJ

Samo par požirkov in — kot bi odrezal — je olajšanje tu!

Vsi kašljijo enaki pri Buckley's zdravilu (trikratno močenem) — en počrek tega izvrstnega zdravila kmau istavil navaden kašelj — trdi, dobro ukorenjeni kašlj so pa olajšani s par požirk — in nič vam ni treba trpeti po noči, ko ne morete spati.

Buckley's je drugačno zdravilo — deluje hitro "kot da bi odrezal." Ne vzemite nadomestkov — jamčeno, 45 centov v vseh lekarinah. W. K. Buckley, Inc., Rochester, N. Y.

NASLOV

CANKARJEVA USTANOVA

6231 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, OHIO

PRIJAVA ALI NAROČILO NA CANKARJEV GLASNIK

Po sklepnu zadnje mesečne seje Cankarjeve ustanove, pričemo izdajati 1. avgusta t. l. poljudno napredno revijo "Cankarjev glasnik," v spomin pisatelju Ivanu Cankarju in za izobrazbo slovenskega naroda v Zed. državah.

Naš napredni javnosti je znano, kako smo začrtali pot, da bo revija redno izhajala in da bo njen obstoj zavarovan: 1000 naprej plačanih naročnin in dva tisoč dolarjev ustanovnega fonda. Dosedaj smo bili uspešni in danes imamo v blagajni že nekaj nad 3,200 dolarjev, toda naročnina prihaja še vedno počasi. Mnogi pravijo: "Najprvo izdajte revijo, potem se bomo naročili." Drugi vzrok pa je, da nam vsled stroškov in zapornosti, ni mogoče obiskati vseh naših ljudi, posebno ne v naselbinah izven Cleveland. V očigled teh dejstev, smo sklenili se priobčiti v časopisu spodaj tiskane forme, potom katerih se lahko naročite na "Glasnik," ali pa se zavežete, da se boste naročili, kar hitro dobite v roke prvo številko.

CANKARJEVA USTANOVA,

6231 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

Zavežujem se, da se bom naročil na "Cankarjev glasnik," kar hitro prejmem prvo številko, in sicer za celo leto ter plačal \$3, ali za polletta ter plačal \$1.75. (Podčrtajte, ali se naročate za eno leto ali za pol.)

IME

NASLOV

CANKARJEVA USTANOVA,

6231 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

Priloženo pošljam naročnino za mesečnik "Cankarjev glasnik," za celo leto — \$3, za pol leta — \$1.75.

IME

NASLOV

Help Kidneys

"Don't Take Drastic Drugs." Your Kidneys contain 9 million tiny tubes or filters which may be engorged by neglect or drastic, irritating drugs. Be careful! If functioning properly or Bladder care! If functioning poorly from Gettysburg Nights, Nervousness, Loss of Power, Palms, Rheumatic Pains, Distended Circles Under Eyes, Neuralgia, Acidosis, Bright, Itching or Itching, you should take care! All drugs now have the most modern and effective treatment for kidney trouble. Doctor's prescription called Cystex (Sustex) is fast-safe and sure. In 48 hours it will bring new vitality and is guaranteed to make you feel better longer. Come back to us when you return on return of empty package. Cystex costs only 2¢ a day at druggists and the guarantee protects you.

TOOK OFF 17 LBS. OF UGLY FAT

HEEDED DOCTOR'S ADVICE

Mrs. Robert Hickey, Roseville, Calif., writes: "My doctor prescribed Kruschen Salts for me—he said they wouldn't hurt me in the least. I've lost 17 lbs. in 6 weeks. Kruschen is worth its weight in gold."

Mrs. Hickey paid no attention to gossips who said there was no safe way to reduce. She wisely followed her doctor's advice. Why don't YOU?"

Get a jar of Kruschen to-day (asta 4 weeks and costs but a trifle). Simply take half teaspoonful in cup of hot water every morning. All druggists.

Mrs. Elma Verille, Havre de Grace, Md., plese: "Shushala sem za 20 funтов. Sedaj mi oblike dobro pristoja."

Nobene drastične telovadbe, aka vaski dan povzljete Kruschen Salts.

Model 32 119.50

Oglejte si novi Model 32 MAYTAG

the greatest
washer value
is always a
MAYTAG

• Tukaj je cela družina Maytag pralnih strojev. Izberite si tistega, ki vam najbolj ugaja po ceni, in dobili boste več vrednosti za vaš denar. Dobili boste odličnosti načrte po Maytag in ki se ne dobijo v nobenem drugem pralnem stroju — odličnosti, ki pomenijo več let pranja z nižjimi stroški. Preglejte posebno Gyratator pralno silo, prostor za odstranitev nesnage iz vode, zaprte valjarje, ki se sami avtomatično presučajo. Izvedite zakaj se več Maytagov proda kot kakih drugih pralnih strojev.

Plačate lahko samo \$1 na teden

Norwood Appliance and Furniture Co.

Jerry Bohinc in John Sušnik, lastnika
6104 ST. CLAIR AVENUE
ODPRTO OB VEČERIH

Vzamemo vse bančne knjižice in dolar za dolar za North American delnice.